

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Peldu iela 25, Rīga, LV-1494, tālr. 67026533, fakss 67820442, e-pasts pasts@varam.gov.lv, www.varam.gov.lv

Rīgā, 08.04.2016 Nr. 4.2.-2/2740

Uz _____ Nr. _____

Pierīgas pašvaldību apvienībai
pasts@pierigasapvieniba.lv

Kopija:

Ministru prezidentam
M.Kučinska kungam
vk@mk.gov.lv

Izglītības un zinātnes ministrijai
pasts@izm.gov.lv

Ekonomikas ministrijai
pasts@em.gov.lv

Kultūras ministrijai
pasts@km.gov.lv

Labklājības ministrijai
lm@lm.gov.lv

Zemkopības ministrijai
zm@zm.gov.lv

Par Pierīgas pašvaldību problēmu aktualizēšanu

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (turpmāk – VARAM) ir iepazinusies ar Ministru prezidenta 2016. gada 1. marta rezolūciju Nr. 45/P-298-jur un atbilstoši kompetencei ir izvērtējusi biedrības “Pierīgas pašvaldību apvienība” (turpmāk – PPA) 2016. gada 26. februāra vēstulē Nr.2016/5 minētos jautājumus, un sniedz atbildes uz tiem.

1. Par darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 4.2.2. specifisko atbalsta mērķi „Atbilstoši pašvaldības integrētajām attīstības programmām sekmēt energoefektivitātes paaugstināšanu un atjaunojamo energoresursu izmantošanu pašvaldību ēkās” (turpmāk – 4.2.2. SAM).

VARAM informē, ka 4.2.2. SAM mērķis ir samazināt primārās enerģijas patēriņu, sekmējot energoefektivitātes paaugstināšanu un pašvaldību izdevumu samazināšanos par siltumapgādi un veicot ieguldījumus pašvaldību ēkās atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajām prioritātēm. 4.2.2. SAM ietvaros ir atbalstāmās darbības, kas

sekmē iznākuma rādītāju sasniegšanu (primārās enerģijas gada patēriņa samazinājums sabiedriskajās ēkās (vismaz 20 536 239 kilovatstundas gadā), kā arī aprēķinātais siltumnīcefekta gāzu samazinājums gadā (vismaz 5 180 ogļskābās gāzes ekvivalenta tonnas)) un ietver investīcijas pašvaldību ēku energoefektivitātes paaugstināšanā saskaņā ar pašvaldības attīstības programmā noteikto. Kā atbalstāmās darbības ir paredzētas esošu ēku pārbūve vai atjaunošana (tai skaitā būvdarbi ēkas norobežojošajās konstrukcijās, kas nodrošina ēkas energoefektivitātes), lokālās vai autonomās siltumapgādes infrastruktūras pārbūve vai atjaunošana, atjaunojamos energoresursus izmantojošu siltumenerģiju ražojošu iekārtu iegāde un uzstādīšana ar nosacījumu, ka minētie pasākumi arī paredzēti attiecīgo ēku energosertifikātos. Kopumā 4.2.2. SAM ietvaros investīcijas tiks koncentrētas pašvaldību ēkās ar vislielāko energoefektivitātes potenciālu un pašvaldības funkcionālo nepieciešamību, tādējādi nodrošinot investīciju efektivitāti gan izmaksu, gan sociālekonomisko ieguvumu ziņā.

Saskaņā ar VARAM izstrādātajiem un Uzraudzības komitejā apstiprināšanai iesniegtajiem projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijiem priekšroka tiks dota projektiem, kas nodrošina arī papildus vietu pieejamību pirmsskolas izglītības iestādēs. To nodrošinās projektu iesniegumu vērtēšanas kvalitātes kritērijs, kurā papildu punkti tiks piešķirti projektiem, kuros plānots īstenot energoefektivitātes pasākumus ēkā, kas atrodas pašvaldībā ar rindu uz vietām pirmsskolas izglītības iestādēs un kurā paredzēts radīt vairāk nekā 10 jaunas pirmsskolas izglītības iestādē izglītojamo vietas. Ņemot vērā iepriekšminēto, Pierīgas novada pašvaldības var izmantot SAM 4.2.2. finansējumu izglītības infrastruktūras uzlabošanai.

Tāpat VARAM 2016.gada 29.janvārī Finanšu ministrijā ir iesniegusi priekšlikumu novirzīt daļu no nākamā Norvēģijas finanšu instrumenta perioda 2014.-2021.gadam (turpmāk – finanšu instruments) līdzekļiem pirmsskolas izglītības iestāžu pieejamības problēmas risināšanai. Tomēr vēršam uzmanību, ka lēmums par atbalstāmajām jomām un aktivitātēm no finanšu instrumenta ir atkarīgs no sarunu rezultātiem starp Latviju un donorvalstīm.

2. Par darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 5.3.1. specifisko atbalsta mērķi “Attīstīt un uzlabot ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas pakalpojumu kvalitāti un nodrošināt pieslēgšanas iespējas” (turpmāk – 5.3.1. SAM).

VARAM informē, ka 5.3.1. SAM mērķis ir uzlabot sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu izmantošanu, veicinot Padomes 1991.gada 21.maija Direktīvas 91/271/EEK par komunālo notekūdeņu attīrīšanu (turpmāk – direktīva 91/271/EEK) ieviešanu. Direktīvas 91/271/EEK prasības un tajās ietvertās saistības ir attiecināmas uz ūdenssaimniecības aglomerācijām ar cilvēku ekvivalentu (turpmāk – CE) virs 2000. Latvijā kopumā ir apzinātas 89 aglomerācijas ar CE virs 2000, kurās koncentrēties lielāks iedzīvotāju skaits un saimnieciskā darbība. PPA pārstāvētajās Ādažu, Baldones, Carnikavas, Garkalnes, Ikšķiles, Inčukalna, Ķekavas, Mārupes, Olaines, Salaspils un Saulkrastu novadu teritorijās ir 13 aglomerācijas ar CE virs 2000, kurās līdz 2015.gadam ir īstenoti dažādi ūdenssaimniecības attīstības projekti ar Eiropas Savienības fondu un valsts budžeta atbalstu vairāk kā **97 milj. euro.**

5.3.1. SAM ietvaros veicot investīciju plānošanu, lai noskaidrotu ūdenssaimniecības sistēmu sakārtošanai un pilnveidošanai nepieciešamos aktivitāšu un investīciju apmēru,

VARAM 2014.gada beigās un 2015.gada sākumā veica sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēju aptauju jeb 5.3.1. SAM potenciālo projektu priekšatlasi, kas tika īstenota divos posmos – investīciju vajadzību apkopojums un izvērtējums un izmaksu-ieguvumu analīze. Ievērojot, ka 5.3.1. SAM ietvaros pieejamais finansējums, vērtējot pret 2007.-2013.gada plānošanas periodā veiktajiem ieguldījumiem un pakalpojumu sniedzēju aptaujā norādīto papildus nepieciešamo investīciju apjomu turpmākiem ūdenssaimniecības sistēmu sakārtošanas pasākumiem, ir ļoti ierobežots, lai nodrošinātu 5.3.1. SAM mērķu un direktīvas 91/271/EEK prasību izpildi, finansējums SAM ietvaros vispirms tiek paredzēts darbības programmā “Izaugsme un nodarbinātība” noteiktajai pirmajai prioritātei - jaunu centralizēto notekūdeņu tīklu izbūvei, nodrošinot centralizēto sistēmu izmantojošo iedzīvotāju skaita pieaugumu, un tikai pēc minētās prioritātes izpildīšanas, finansējuma pieejamības gadījumā finansējums tiktu novirzīts citām aktivitātēm.

Pēc kopējo ūdenssaimniecības sistēmas attīstībai nepieciešamo investīciju un pasākumu apkopšanas, pakalpojumu sniedzēji un attiecīgās pašvaldības tika informētas par maksimālo pieejamo finansējuma apmēru jaunu centralizēto kanalizācijas tīklu būvniecībai, ja šādas aktivitātes pakalpojumu sniedzējs bija norādījis, kā nepieciešamas pirmajā priekšatlases posmā. Finansējuma apmērs, kas katrai aglomerācijai pieejams minēto darbu veikšanai, atbilst pakalpojumu sniedzēju iesniegtajā informācijas apkopojumā norādītajam investīciju apmēram jaunu kanalizācijas tīklu būvniecībai, ņemot vērā 85% atbalsta intensitāti.

Lai nodrošinātu, ka plānotās investīcijas ir finansiāli dzīvotspējīgas un atbilstošas katras aglomerācijas un pakalpojuma sniedzēja finansiālajai situācijai, 2.priekšatlases posmā pakalpojumu sniedzējiem, 5.3.1. SAM pieejamā finansējuma apjomā, tika lūgts iesniegt izmaksu-ieguvumu analīzi, kurā tiek pamatotas plānotās projekta aktivitātes, potenciālā projekta finansiālā dzīvotspēja, kā arī ņemti vērā makroekonomiskie un katras konkrētās aglomerācijas sociālie, ekonomiskie un demogrāfiskie apstākļi. 2.priekšatlases posma rezultātā daļai potenciālo projektu tika samazināti projektu apjomi, izmaksas un iznākumu rādītāji, tādējādi nodrošinot projektu ilgtermiņa dzīvotspēju un stabilitāti un radot iespēju visās aglomerācijās ar CE lielāku par 2000, nodrošināt jaunu centralizēto kanalizācijas tīklu izbūvi plānotajā un finansiāli pamatotā apmērā. Iesniedzot izmaksu-ieguvumu analīzes veidni, pakalpojumu sniedzēji iesniedza arī attiecīgās pašvaldības domes lēmumu par atbalstu projekta virzībai.

VARAM informē, ka 5.3.1. SAM potenciālo projektu priekšatlāsē PPA pārstāvētajās pašvaldībās indikatīvi plānots atbalstīt 12 projektus ar kopējo plānoto Kohēzijas fonda finansējumu vairāk kā **28 milj. euro** apmērā. Ņemot vērā, ka saskaņā ar pakalpojuma sniedzēja sniegto informāciju, Vangažu aglomerācijā jau pēc pēdējā īstenotā ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstības projekta tiks nodrošināts 100% centralizēto kanalizācijas tīklu pieejamība, tādējādi izpildot direktīvas 91/271/EEK prasības, minētajā aglomerācijā jauni centralizētie kanalizācijas tīkli netiek plānoti. Pēc pakalpojumu sniedzēju sniegtās informācijas apkopojuma secināms, ka pēc 5.3.1. SAM ietvaros plānoto potenciālo projektu īstenošanas, visās PPA pārstāvētajās pašvaldībās izvietotajās aglomerācijās tiks būtiski uzlabots centralizēto kanalizācijas tīklu pieejamības un attiecīgi arī izmantošanas rādītājs, jo pēc projektu īstenošanas

centralizētie kanalizācijas pakalpojumi būs pieejami apmēram 99% minēto aglomerācijas iedzīvotāju. Ņemot vērā minēto, secināms, ka 5.3.1. SAM plānotais investīciju apjoms un ieviešanas mehānisms nodrošinās visaugstāko efektivitāti ierobežota finansējuma apstākļos un noteikto sasniedzamo rādītāju ietvarā.

Jāpiebilst, ka divos novados – Ropažu novadā un Sējas novadā nav ūdenssaimniecības aglomerācijas ar CE virs 2000, tomēr 2007.-2013.gada plānošanas periodā arī šajos novados ir īstenoti 7 ūdenssaimniecības attīstības projekti apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu mazāku par 2000, kuros ieguldīts Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējums 2,5 milj. *euro* apmērā.

Papildu norādām, ka kopumā PPA pārstāvētajās pašvaldībās 2007.-2013.gada plānošanas periodā apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu mazāku par 2000 tika īstenoti 22 ūdenssaimniecības projekti ar kopējo ieguldīto finansējumu 14,4 milj. *euro*, t.sk. Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējumu 7,6 milj. *euro*.

3. Attiecībā uz **uzņēmējdarbības veicināšanu reģionālajā un vietējā līmenī** informējam, ka VARAM kopīgi ar plānošanas reģionu uzņēmējdarbības centriem veido sadarbību ar citām uzņēmējdarbību veicinošām institūcijām nacionālajā un vietējā līmenī, lai nodrošinātu koordinētu un mērķtiecīgu atbalstu uzņēmējiem, vienlaikus novēršot funkciju pārklāšanos.

Ceram, ka sniegtā informācija būs lietderīga, kā arī aicinām izmantot Eiropas Savienības fondu sniegto atbalstu PPA konstatēto problēmu risināšanā.

Ar cieņu

ministrs

K.Gerhards

K.Raubiškis, 66016717
kaspars.raubiskis@varam.gov.lv

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu